

2018-02-05

Dnr 2014/370

Slutrapport avseende införandet av IBIC inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag

1. Slutrapporten av projektet godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendet i korthet

Sedan våren 2015 har ett projektliknande arbete pågått på Socialförvaltningen med att införa arbetssättet Individens behov i centrum (IBIC) inom äldreomsorgen.

Målet har varit att IBIC ska vara infört i äldreomsorgens alla delar senast vid 2017 års utgång. Detta mål har uppnåtts. Sista fasen i införandet består av att skriva en slutrapport som ska beskriva utvärderingen av projektet. Socialförvaltningen föreslår att slutrapporten godkänns och läggs till handlingarna.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse ”*Slutrapport för införandet av Individens behov i centrum inom äldreomsorgen*”, 2018-02-05.
2. Slutrapport ”*Införande av ÄBIC / IBIC inom äldreomsorgen i Järfälla kommun*”

Bakgrund

Socialnämnden beslutade i juni 2014 att införa Socialstyrelsens nationella modell ”*Äldres behov i centrum*” (ÄBIC) inom äldreomsorgen i Järfälla kommun.

Från och med hösten 2016 ingår ÄBIC i IBIC, ”*Individens behov i centrum*”. IBIC omfattar vuxna personer oavsett ålder eller funktionsnedsättning som är i behov av insatser i sitt dagliga liv utifrån socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Införandet av IBIC har skett i projektliknande form och har pågått från och med våren 2015 fram till årsskiftet 2017. Införandet har varit avgränsat till äldreomsorgen, för personer från 65 år och uppåt.

Ett behovsinriktat arbetsätt

IBIC är ett arbetssätt som ger stöd för handläggare och utförare att arbeta behovsinriktat, systematiskt och att dokumentera strukturerat. Grunden i IBIC är att med ett gemensamt synsätt och språk beskriva och dokumentera individens behov, resurser, mål och resultat. Det gemensamma synsättet och språket utgår från WHO:s Internationella klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa, (ICF) .

Det innebär att fokus sätts på vilka behov individen har innan förslag på insatser tas fram. Individens egna uppfattning om resurser och svårigheter i det vardagliga livet ska lyftas fram på ett tydligt sätt.

Projektresultat

IBIC är nu införd på äldreheten och för utförare inom äldreomsorg. Utbildningen till handläggarna och chefer påbörjades i slutet av oktober 2015 och pågick fram till februari 2016. Under 2017 har cirka 120 medarbetare på utförarsidan utbildats. Utbildningen har riktat sig till nyckelpersoner som bland annat chefer och samordnare inom verksamhetsområdena hemtjänst, särskilt boende och dagverksamhet. Nyckelpersonerna har ansvar att sprida kunskap om IBIC vidare till övriga medarbetare.

Förändringar i den sociala dokumentationen har genomförts, både på myndighet - och utförarsidan.

Analys

Allt med IBIC är inte nytt men det blir ett nytt sätt att arbeta på eftersom vi ska arbeta mer behovsinriktat. IBIC handlar om att arbeta aktivt med förhållningssätt. Det har varit värdefullt att införandet av IBIC skett parallellt med värdegrundsarbetet inom äldreomsorgen, där förankring av värdegrund och värdighetsgarantier varit igång sedan 2015.

Det som är nytt med IBIC är framförallt att den enskildes livssituation och behov beskrivs strukturerat med ICF.

Överväganden

I slutrapporten lyfts det fram förslag till utveckling för att möjliggöra ett mer behovsinriktat arbetssätt inom äldreomsorgen. Förslagen utgår från de diskussioner med handläggare och utförare som hölls under IBIC-utbildningarna.

Några av de mer genomgripande förslagen som har lyfts fram i slutrapporten är följande:

- Idag har äldreheten ingen rutin på att regelbundet följa upp individens behov på våra äldreboenden. För att arbeta fullt ut enligt IBIC krävs att individens behov följs upp kontinuerligt. Förslaget är att myndighet kommer igång med detta för att kunna säkra att individens behov blir tillgodosedda.
- När och hur ska IBIC införas på funktionshinderområdet? Nu när biståndshandläggarna har börjat utreda enligt IBIC kan man se skillnader mellan arbetssätt och utredningsförfarande för äldreheten och enheten för funktionsnedsättning. Förslaget är att det ska upprättas en plan för ett kommande införande av IBIC för enheten funktionsnedsättning med målet att handläggarna och utförarna inom äldre- och funktionshinderområdet ska arbeta mer likvärdigt.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet kommer inte att beröra barn och ungdomar nu eller i framtiden. Barn och ungdomar har därför inte fått uttrycka sin mening i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förankring av arbetssättet IBIC handlar till stor del om att levandegöra etiska förhållningssätt inom äldreomsorgen. Bedömningen är att detta arbete inte ska ha någon avgörande ekonomisk påverkan framåt. Nuvarande arbetssätt och rutiner kan dock behöva omprövas eller förändras för att IBIC ska kunna levandegöras i verksamheterna.

Slutsatser

Socialförvaltningens förslag är att slutrapporten läggs till handlingarna.

Jenny Wilhelmsson
Socialdirektör

Anneli Lagerberg
Avdelningschef Äldreomsorg och funktionshinder

Expedieras

Jenny Wilhelmsson
Anneli Lagerberg
Dennis Forsberg
Jenny Järf